

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020**

JĘZYK POLSKI

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 12 stron (zadania 1–23).
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „X” **bezpośrednio na arkuszu**.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
8. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsc opatrzonych napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

KOD UCZNIWA

--	--	--

Stopień: wojewódzki

**Czas pracy:
120 minut**

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Suma
Liczba punktów możliwych do zdobycia	1	1	1	1	2	1	2	2	2	1	2	1	1	5	2	2	3	5	2	2	2	2	17	60
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu																								

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **60**

Liczba punktów umożliwiająca uzyskanie tytułu laureata: **54**

Podpisy członków komisji:

1. Przewodniczący –
2. Członek komisji sprawdzający pracę –
3. Członek komisji weryfikujący pracę –

Zadania od 1. do 11. dotyczą książki Harper Lee *Zabić drozda*.

Zadanie 1. (0–1 p.)

Obok informacji dotyczących bohaterów książki *Zabić drozda* zapisz wybrane z ramki litery odpowiadające ich imionom i nazwiskom.

A. Calpurnia B. Jean Louise Finch C. Caroline Fisher D. Charles Baker Harris
E. Arthur Radley F. Heck Tate G. Bob Ewell

Tajemniczy sąsiad adwokata i jego rodziny –

Przyjaciel dzieci prawnika –

Czarnoskóra gospodyni Finchów –

Córka Atticusa –

Szeryf Maycomb –

Nauczycielka siostry Jema –

Zadanie 2. (0–1 p.)

Które wypowiedzenie jest niezgodne z treścią powieści? Dokończ zdanie, wybierając odpowiedź spośród podanych.

Dzieciocy bohaterowie powieści

- A. dorastają na oczach czytelników.
- B. mieszają się w sprawy dorosłych.
- C. wiodą spokojne i beztrudne życie.
- D. pochodzą z różnych warstw społecznych.

Zadanie 3. (0–1 p.)

Które z wymienionych zagadnień znajdują odzwierciedlenie w powieści? Wypisz ich oznaczenia literowe.

- A. Bieda B. Rasizm C. Eksperymenty pedagogiczne D. Wojna E. Dorastanie

.....

Zadanie 4. (0–1 p.)

Uzasadnij, że w powieści narrator przedstawia zdarzenia z perspektywy osoby dorosłej. Przedstaw dwa argumenty.

- 1)
-
-
-
- 2)
-
-
-

Zadanie 5. (0–2 p.)

Przeczytaj fragment powieści, a następnie wykonaj polecenia zamieszczone poniżej.

Dla Maycomb śmierć Toma była Typowym Zjawiskiem. Typowe było to, że czarnuch rzucił się do ucieczki. Typowa była jego murzyńska mentalność, bez żadnego planu, bez zastanowienia nad przyszłością, byle biec przed siebie przy pierwszej nadarzającej się okazji. Zabawne, bo Atticus Finch mógł wyciągnąć go z pudła, ale zaraz... Nie, do diabła! Przecież wiadomo, jacy oni są. Łatwo przyszło, łatwo poszło. To tylko jeszcze jeden dowód... Bo ten Robinson był przecież legalnie żonaty, podobno nawet czysty, do kościoła chodził i w ogóle, ale kiedy przyszło co do czego, okazało się, że warstewka oglady jest na nim bardzo cienka. Bo z czarnucha zawsze wylezie czarnuch.

A. Napisz, jakie dwie cechy przypisywała czarnoskórym mieszkańcom Maycomb większość obywateli żyjących w miasteczku. Nie cytuj.

.....

B. Wyjaśnij, dlaczego wyrażenie *Typowe Zjawisko* zapisano dużymi literami.

.....

.....

Zadanie 6. (0–1 p.)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Atticus powiedział do swojej córki: *Nigdy do końca nie zrozumiesz drugiego człowieka, dopóki nie wejdiesz w jego skórę i nie pożyjesz w niej trochę.* Chciał w ten sposób

- A. zainteresować ją filozofią.
- B. skłonić ją do refleksji na temat istoty człowieczeństwa.
- C. potwierdzić swój krytyczny stosunek względem córki.
- D. zwrócić uwagę córki na to, że każdy ma swój punkt widzenia.

Zadanie 7. (0–2 p.)

Przekształć podany tekst, zmieniając mowę zależną na niezależną. Pamiętaj o właściwym zapisie.

Jem szepnął, żebym spytała ojca. Odpowiedziałam, że sam powinien spytać, bo jest starszy. Upierał się, że dlatego ja powinnam to zrobić. Spytałam więc Atticusa, czy widział pana Arthura. Odpowiedział, że nie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0–2 p.)

Postawę Atticusa Fincha uważa się powszechnie za godną naśladowania. Wymień dwie cechy jego charakteru, które o tym świadczą. Podaj również przykłady postępowania bohatera, które dowodzą, że odznaczał się tymi cechami.

Cecha

Przykład z lektury

.....
.....

Cecha

Przykład z lektury

.....
.....

Zadanie 9. (0–2 p.)

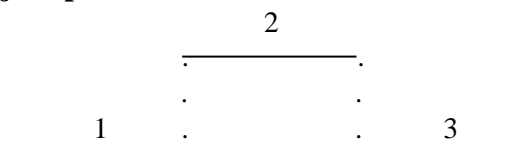
Napisz, kogo lub co symbolizuje tytułowy drozd. Przedstaw dwie propozycje. Do objaśnienia symboli wykorzystaj podany fragment wypowiedzi jednej z bohatererek.

Drozdy nie robią nam nic złego, tworzą jedynie muzykę, która cieszy nasze uszy. Nie wyjadają nam płonów z ogrodu, nie gniazdują w zebranej kukurydzy, nie robią absolutnie nic poza jedną rzeczą: śpiewają nam z głębi serca. I dlatego zabić drozda to grzech.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 10. (0–1 p.)

Na podstawie treści lektury ułóż zdanie wielokrotnie złożone odpowiadające podanemu wykresowi i je zapisz.

.....
.....
.....

Zadanie 11. (0–2 p.)

A. Wyjaśnij przerośnięty sens złotej myśli Władysława Grzeszczyka.

*Czasem dopiero na skrzyżowaniu
człowiek zaczyna zastanawiać się, dokąd idzie.*

.....

.....

.....

.....

.....

B. Wskaż bohatera powieści, którego mogłaby dotyczyć powyższa myśl. Uzasadnij swój wybór, odwołując się do treści lektury.

Bohater

.....

Uzasadnienie

.....

.....

.....

.....

.....

Zadania od 12. do 14. dotyczą filmu *Zabić drozda*.

Zadanie 12. (0–1 p.)

Poniżej przedstawiono plakat promujący film pt. *Zabić drozda*. Wybierz jeden element graficzny przedstawiony na plakacie i wyjaśnij jego sens w kontekście filmu.

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 13. (0–1 p.)

Dopasuj rodzaje planów filmowych do zdjęć. Wpisz w miejsce kropek wybrane numery.

1. detal	2. plan amerykański	3. plan ogólny
4. plan pełny	5. plan totalny	6. zbliżenie

A.

B.

C.

Zadanie 14. (0–5 p.)

Film pt. *Zabić drozda* będący adaptacją powieści Harper Lee zdobył wiele nagród, w tym Nagrodę Akademii Filmowej „Oskar” dla najlepszego aktora pierwszoplanowego (Gregory Peck). Wyobraź sobie, że jesteś członkiem kapituły decydującej o przyznaniu nagrody. W pięciu zdaniach napisz uzasadnienie werdyktu, używając co najmniej trzech argumentów. Pamiętaj o poprawnym zapisie.

Akademia Filmowa postanawia przyznać nagrodę dla najlepszego aktora pierwszoplanowego Gregory’emu Peckowi za rolę w filmie „Zabić drozda”.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadania od 15. do 21. dotyczą powieści Katarzyny Ryrych *Król*.

Zadanie 15. (0–2 p.)

Napisz, jak zmiana sytuacji życiowej i poważne problemy wpłynęły na postawy poszczególnych bohaterów.

Matka Patryka

.....

.....

Ojciec Patryka

.....

.....

Patryk

.....

.....

Zadanie 16. (0–2 p.)

A. Objaśnij znaczenie podanych wyrazów w kontekście lektury.

Brooklyn –

hyziol –

ziomal –

B. Napisz, jaką funkcję pełnią w powieści *Król* wyrazy pochodzące z gwary środowiskowej.

.....

.....

.....

Zadanie 17. (0–3 p.)

Do podanych określ dopisz imiona/pseudonimy drugoplanowych bohaterów książki. Uzasadnij swoje wybory. Argumenty zapisz w formie wypowiedzeń złożonych ze zdaniami podrzędnymi okolicznikowymi przyczyny. W każdym wypowiedzeniu użyj innego spójnika.

uczynność

.....

.....

przedsiębiorczość

.....

.....

Zadanie 18. (0–5 p.)

Wyobraź sobie, że jesteś Patrykiem. Opisz w sześciu zdaniach swoje przeżycia związane z lotem balonem.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 19. (0–2 p.)

Przekształć wypowiedzenie, zmieniając imiesłowy równoważnik zdania w zdanie. Pamiętaj o poprawnym zapisie.

Chłopiec biegł w stronę alejki, krzyżąc po drodze do zbliżających się ludzi, by poszli na miejsce zdarzenia.

.....

.....

Zadanie 20. (0–2 p.)

Tego lata Celestyn był dla mnie wszystkim. Bogiem, przyjacielem, królem w papierowej koronie – mówi bohater powieści. Uzasadnij, że Celestyn odegrał w życiu Patryka szczególną rolę. Podaj dwa przykłady z tekstu.

1).....

.....

.....

2).....

.....

.....

Zadanie 21. (0–2 p.)

Zastąp podkreślone wyrazy skrótami, zapisując je w nawiasach zgodnie z zasadami ortografii i interpunkcji.

Rodzina Patryka przed przeprowadzką do Brooklynu mieszkała w domu pod numerem (.....) 9 przy ulicy (.....) Ogrodowej.

Katarzyna Ryrych jest autorką kilku książek, między innymi (.....) powieści *Król*.

Zadania 22. i 23. dotyczą powieści *Zabić drozda* oraz *Król*.

Zadanie 22. (0–2 p.)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz znakiem „x” P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Obydwa utwory należą do epiki.	P	F
W obydwu utworach występuje narrator wszechwiedzący.	P	F
Narracja ma charakter wspomnieniowy tylko w jednej powieści.	P	F
Fabuła utworów wskazuje na obyczajowy charakter obydwu powieści.	P	F

Zadanie 23. (0–17 p.)

Przedstaw w rozprawce swoje przemyślenia na temat: *Nie należy sądzić ludzi, kierując się pozorami*. Odwołaj się do obydwu lektur konkursowych oraz własnych doświadczeń. Twoja praca nie może być krótsza niż 200 słów.
